

תזכיר חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע (תיקון מס') , התשע"ח-2017

א. שם החוק המוצע :

תזכיר חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע (תיקון מס') , התשע"ח-2017

ב. מטרת החוק המוצע והצורך בו :

בהמשך להחלטת ממשלה מס' 476 מאוגוסט 2015, שעניינה "מתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי "תמר" ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי "ליויתן", "כריש" ו"תנין" ושדות גז טבעי נוספים", שבמסגרתה הוטל על שר האנרגיה ועל שר האוצר לבחון מתן תמריצים, לרבות תמריצים כלכליים, שיסייעו לקדם חיפוש ופיתוח של שדות קטנים של נפט או של גז טבעי, ובהמשך להחלטת ממשלה מס' 1465 מיום 22 במאי 2016, שבה הממשלה שבה ואימצה את החלטה מס' 476, ובה אף הוחלט שהממשלה רואה חשיבות בשינויים במשטר הפיסקלי, לרבות שינויי חקיקה שתכליתם הגשמת העקרונות שבבסיס חוק מיסוי רווחי נפט (שמו הקודם של חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע) וחוק הנפט, התשי"ב-1952, וכן רואה הממשלה חשיבות, בין היתר, בסגירת פרצות מס ובקידום הליכי גביה ובתיקונים שוטפים בתחום דיני המס והתמלוגים, מוצע לתקן את חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע ולאפשר, בתנאים מסוימים, ניכוי הוצאות חיפוש במיזם שלא הופק ממנו גז טבעי, מתוך רווחי מיזם אחר שממנו מופק גז כאמור.

כמו כן, מוצע להוסיף הבהרה לעניין המונח "תקבול" המוגדר בחוק וכן לקבוע מספר הוראות המשוות את יכולת הביקורת והאכיפה בביצוע חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע לזו הקיימת בביצוע פקודת מס הכנסה.

עיקרי החוק המוצע :

עיקר 1: סעיפים 1 עד 4

מוצע להבהיר בסעיף 1 לחוק כי תקבול כולל תשלומים עבור רכיבים נלווים למכירה, היינו, עבור כל פעולה או שירות המבוצעים או הניתנים לצורך המכירה או יחד עם המכירה, לרבות הובלה ועיבוד, עד הבאת הנפט לנקודת המסירה. כמו כן, מוצע לקבוע הוראות המשוות את יכולת הביקורת והאכיפה בביצוע חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע לזו הקיימת בביצוע

פקודת מס הכנסה, כדלקמן :

א. הוראות לעניין מועדי הוצאת שומה והחלטה בהשגה - הוצאת שומה תתאפשר בתוך ארבע שנים מתום שנת המס שבה נמסרו לפקיד השומה דו"ח מקדם היטל ודו"ח רווחי נפט, והחלטה בהשגה תתאפשר בתוך אותה התקופה או בתום שנה מהיום שבו הוגשה השגה, לפי המאוחר מביניהם. סעיף 14(ב) לחוק, בנוסחו הקיים, קובע כי הוצאת השומה תתאפשר בתוך 12 חודשים בלבד ממועד הגשת דו"ח מקדם ההיטל ודו"ח רווחי הנפט וסעיף 15(ד) לחוק קובע כי החלטה בהשגה תתאפשר בתוך שישה חודשים בלבד ממועד קבלת ההשגה.

ב. הוראה המאפשרת לפקיד השומה להתעלם מעסקאות או מהסבות אשר הוא סבור כי הן מלאכותיות או בדויות, או כי אחת ממטרותיהן העיקריות היא המנעות מתשלום ההיטל, כולו או חלקו, הכל כאמור בסעיף 86 לפקודת מס הכנסה, זאת לצורך מניעת התחמקות מתשלום ההיטל.

ג. הוראה המחייבת צירוף דו"ח כספי של מיזם הנפט לדו"ח מקדם ההיטל ודו"ח רווחי נפט של מיזם הנפט, לרבות דו"ח התאמה בין הדו"ח הכספי לדו"ח מקדם ההיטל ודו"ח רווחי נפט. יודגש, כאמור לעיל, כי הרווחים החייבים הם רווחי מיזם נפט, ומכאן הצורך בדו"ח כספי, הערוך בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים הנוגע לפעילות במיזם עצמו.

עיקר 2: סעיף 5

על פי סעיף 2 לחוק, הישות המשפטית שאת רווחיה ממסים בהיטל היא מיזם נפט. החוק כולל מנגנון של ניכוי תשלומים לצורך חישוב הרווחים החייבים בהיטל, כאמור בסעיף 3, ובחישוב מקדם ההיטל שלפיו נקבע שיעור ההיטל כאמור בסעיף 2. הן לעניין חישוב הרווחים החייבים והן לעניין חישוב שיעור ההיטל, לא ניתן לנכות תשלומים שאינם משמשים במישרין לצורך מיזם הנפט. כך לדוגמה, במקרה שבו בבעלות יזם שני מיזמי נפט אשר בראשון נמצא נפט ובשני לא נמצא, היזם אינו רשאי לקזז את עלויות חיפוש הנפט במיזם השני מהתקבולים ממכירת הנפט במיזם הראשון.

לצורך מתן תמריץ לחיפושי נפט, מוצע לתקן את החוק ולקבוע כי במקרה שבו בבעלות יזם מיזם נפט אשר נמצא בו גז טבעי בכמות של עד 50 מיליארד מטרים מעוקבים (50BCM) (להלן - "מיזם קטן"), ומיזם נוסף, שלאחר שבוצע בו חיפוש נפט נמצא כי הוא לא עתיד להפיק נפט (להלן - "מיזם ריק"), יהיה רשאי היזם להפחית את הסכומים ששילם עבור חיפוש הנפט במיזם הריק מחלקו ברווחי הנפט ומההכנסות המצטברות של המיזם הקטן, והכל בתנאים ובמגבלות הקבועים, שמטרתם מתן תמריץ לקידום חיפוש של שדות קטנים של גז טבעי

ופיתוחם ובקרה על כך שההטבה המוצעת מנוצלת באופן נאות וניתנת לבעלי זכויות במאגרים קטנים.

גודלו של מאגר יקבע בהתאם לאישור הממונה על הנפט לכמות הגז שהתגלתה בו, ברמת הסתברות של 2P, בהתאם למערכת כללים המקובלת בתעשיית הנפט והגז (כללי PRMS), אשר מגדירה את המשאבים הצפויים (prospective resources), שהם נפט או גז ברי-הפקה ממאגרים שטרם התגלו, את המשאבים המותנים (contingent resources) שהם נפט או גז ברי הפקה, ממאגרים שהתגלו אך פיתוחם והפקתם מותנים בהתניות כלשהן, וכן עתודות (reserves) שהם נפט או גז בני הפקה, ממאגרים שנתגלו ושאינן חסמים ידועים להפקתם.

ההטבה מוגבלת לניצול במאגרים קטנים מתוך הנחה שבעל זכויות במאגר אשר נמצא בו גז בכמות העולה על 50BCM, אינו זקוק להטבה בשל הוצאותיו במאגר ריק. מטעם דומה מוצע להגביל את ההטבה לבעלי זכויות במאגרים קטנים אשר אינם מחזיקים ביותר מ-25% מהזכויות במיזם נפט אשר נמצא בו גז טבעי בכמות העולה על 100BCM.

כמו כן כיוון שרישיונות חיפוש הגז ניתנים לתקופה של 7 שנים, מוצע לאפשר את ההטבה לגבי סכומים אשר הוצאו עד תום שנת 2024 לכל המאוחר.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

תיקון חוק למיסוי רווחים ממשאבי טבע, התשע"א-2011

ד. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה, על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

הכנסות המדינה מהיטל רווחי נפט מוקצות לקרן ייעודית שהוקמה בהתאם לסעיף 53 לחוק. בעת הזו אין בעלי זכות במיזמי נפט העומדים בתנאים לקבלת ההטבה וכיוון שחיפוש גז טבעי עלול לקחת מספר שנים, אין מדובר בשינוי הצפוי להשפיע על הכנסות המדינה מהיטל רווחי נפט בשנים הקרובות. יחד עם זאת, תחת ההנחה כי התמריץ המוצע בחוק יוביל למצב שלפיו בעל זכות במיזם ריק יהיה גם בעל זכות במיזם מפיק קטן, צפויה תוספת הכנסות המוערכת במאות מיליוני שקלים חדשים לשנה שממנה יגרעו עשרות מיליוני שקלים חדשים בשל ההטבה, וזאת החל משנת 2033.

ה. השפעת החוק המוצע על תקנים במשרדי הממשלה ועל ההיבט המנהלי

ו. נוסח החוק המוצע:

להלן נוסח החוק המוצע:

חוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע (תיקון מס') (התשע"ח-2017)

- תיקון סעיף 13 .1 בסעיף 1, לחוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע, התשע"א-2011 (להלן "החוק העיקרי"), בהגדרה "תקבולי"-
- (1) אחרי "אחד מאלה" יבוא "לרבות רכיבים נלווים להם";
- (2) בסופה יבוא "לעניין זה – "רכיב נלווה" – כל פעולה או שירות המבוצעים או הניתנים לצורך המכירה או ביחד עם המכירה, לרבות, עיבוד, ניקוי או טיפול אחר בנפט או בהובלתו, הנזלה או גיזוז של גז טבעי ולרבות מתן אשראי לצורך המכירה"
- תיקון סעיף 13 .2 בסעיף 13 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א1) לדו"ח רווחי נפט ודו"ח מקדם היטל יצורף דו"ח המשמש בסיס לדו"ח רווחי הנפט ודו"ח מקדם ההיטל, המפרט את נתוני הכספיים של מיזם הנפט והכולל דו"ח על המצב הכספי, דו"ח על רווח או הפסד, דו"ח על שינויים בהון העצמי, דו"ח על תזרימי מזומנים וכן ביאורים; דו"ח כאמור יהיה דו"ח כספי נפרד (סולו) הערוך לפי כללי חשבונאות מקובלים ומבוקר בידי רואה חשבון"
- תיקון סעיף 14 .3 בסעיף 14(ב) לחוק העיקרי, במקום "בתוך 12 חודשים ממועד הגשת" יבוא "בתוך התקופה הקבועה בסעיף 145(א)(2) לפקודה מתום שנת המס שבה נמסרו לנ"
- תיקון סעיף 15 .4 בסעיף 15(ד) לחוק העיקרי, במקום הרישא עד "סעיף קטן (א)" יבוא "בתוך התקופה האמורה בסעיף 152(ג) לפקודה"
- הוספת סעיף 18א .5 אחרי סעיף 18 יבוא:
- ופרק ה1

"סמכות להתעלם 18א הוראות סעיף 86 לפקודה יחולו בשינויים מעסקאות מסוימות המחויבים, על עסקאות שהוראות חלק זה חלות עליהן"

פרק ה'1: תמריץ לעידוד חיפוש גז טבעי

הגדרות 18ב בפרק זה:

"השקעות חיפוש במיזם ריק" - תשלומים ששילם מבקש הטבה וששימשו במישרין לצורך פעילות חיפוש גז טבעי בשטח זכות הנפט של מיזם ריק, בניכוי כל אחד מאלה:

(1) חלקו של מבקש ההטבה בתקבולים שהתקבלו בפועל ממיזם ריק;

(2) תמורה שקיבל מבקש ההטבה ממכירת זכויות במיזם הריק;

"מיזם קטן" - מיזם נפט אשר התקיימו לגביו כל אלה:

(1) אישור הממונה לביצוע קידוח ראשון לגביו ניתן לאחר יום י"ד בטבת תשע"ח (1 בינואר 2018);

(2) הממונה אישר כי התגלה בו גז, טבעי בכמות אשר אינה עולה על 50BCM ברמת הסתברות של 2P, בהתאם לכללי PRMS;

(3) אין רואים במיזם הנפט מיזם נפרד, בשל החלטת המנהל כאמור בסעיף 8(ב);

(4) לא הופק בשטח זכות הנפט של המיזם גז טבעי בכמות העולה על 50BCM.

"מיזם ריק" - מיזם נפט אשר בוצע בו קידוח והממונה אישר לבקשת מבקש הטבה כי אין בו תגלית.

"מיזם גדול" – מיזם אשר הממונה אישר כי התגלה
בו גז טבעי בכמות של BCM100 או יותר, ברמת
הסתברות של 2P, בהתאם לכללי PRMS.

תמריץ לעידוד חיפוש גז טבעי 18ג על אף האמור בהוראות חלק זה -

(א) בעל זכות נפט במיזם קטן שהוא בעל
זכות נפט במיזם ריק (בפרק זה: "מבקש
ההטבה") יהיה זכאי, על פי בקשתו, לכלול
השקעות חיפוש במיזם ריק אחד או יותר,
בחישובם של כל אחד מאלה:

(1) תשלומים שוטפים, כהגדרתם
בסעיף 3(ב), לעניין חישוב חלקו של
מבקש הטבה ברווחי הנפט של מיזם
קטן אחד בלבד;

(2) תשלומים מצטברים,
כהגדרתם בסעיף 4(ב), לעניין חישוב
מקדם ההיטל של מיזם קטן אחד
בלבד, עבור מבקש הטבה:

ובלבד שהתקיימו כל אלה:

(1) התשלומים הנכללים
בהשקעות החיפוש של מיזם ריק
שולמו עובר ליום שקדם ליום שבו
היה מיזם הנפט מיזם ריק ולא יאוחר
מיום ל' בכסלו תשפ"ה (31 בדצמבר
2024);

(2) מבקש ההטבה קיבל את הבעלות בזכות הנפט במיזם הריק ובמיזם הקטן, בתקופה שהחל מיום קבלת ההיתר המוקדם, או הרישיון, לפי העניין, לגבי מיזמים אלו ועד ליום שקדם ליום שבו ניתן אישור מאת הממונה על ענייני הנפט לביצוע קידוח ראשון לגביהם;

(3) מבקש ההטבה אינו מחזיק, במישרין או בעקיפין, ב-25% או יותר מהזכויות במיזם גדול;

(4) פקיד השומה אישר כי התקיימו התנאים כאמור בסעיף זה, לאחר קבלת בקשה כאמור בסעיף קטן (ב)(1).

(ב) ביקש בעל זכות נפט לכלול השקעות חיפוש במיזם ריק, בחישובם של רווחי נפט ומקדם ההיטל, כאמור בסעיף קטן (א)-

(1) יגיש על כך בקשה לפקיד השומה;

(2) יחולו הוראות סעיף 18(1)-(5), בשינויים המתחייבים.

